

Kỹ thuật nhân giống và chăm sóc dưa bở

Dưa bở đòi hỏi sinh trưởng và tạo quả ở điều kiện khí hậu khô, ẩm áp và đầy đủ ánh sáng. Biên độ nhiệt tối thích là từ 18-28°C. Ở nhiệt độ dưới 12°C, dưa bở sẽ sinh trưởng kém và bị chết rét. Có thể trồng Dưa bở ở khu vực có độ cao 1000m so với mặt nước biển hoặc thấp hơn.

Dưa bở sinh trưởng tốt trên các loại đất có tầng mặt dày, giàu dinh dưỡng, thoát nước tốt. Có độ pH 6-7. Trong quá trình sinh trưởng, Dưa bở cần tưới nước rất ít hoặc nhỏ giọt.

1. Nhân giống và gây trồng:

Dưa bở được nhân giống chủ yếu bằng hạt. Đất cần cày bừa kỹ, làm sạch cỏ và lên luống. Cây được trồng theo khóm, mỗi khóm 2-3 hạt, sau đó phủ một lớp đất dày 2-3cm. Khi hạt nảy mầm sẽ tỉa thưa dần để lại những cây to khỏe. Dưa bở có thể được trồng theo rạch, cây cách cây 50-75cm và hàng cách hàng 150-200cm. Mật độ trồng trong khoảng 10000-15000 cây/ha. Cũng có thể gieo hạt trong vườn ươm cho đến khi cây con được 4 tuần tuổi thì đưa ra trồng trên diện tích đại trà. Nếu gieo hạt trực tiếp trên đồng ruộng thì mỗi ha cần tới 1,5-2kg hạt giống nhưng nếu gieo bầu đất trước thì chỉ cần 0,5kg hạt giống cho 1ha.

2. Chăm sóc:

Dưa bở thường được trồng trên các thửa ruộng cao sau khi đã thu hoạch lúa. Gieo trồng dưa bở luân canh với lúa nước thường tránh được các mầm sâu bệnh và tuyến trùng gây hại đối với bầu bí. Sau khi gặt lúa, đất được cày phơi ải, bừa kỹ, làm sạch cỏ, lên luống trước khi trồng. Tùy theo độ phì và cấu tạo của đất mà chọn lựa các biện pháp bón phân thích hợp. Để cho 20 tấn quả, dưa bở đã lấy đi trong đất một lượng chất dinh dưỡng khá lớn gồm: 60-120kg Nitơ, 20-40kg P₂O₅, 120-140kg K₂O, 100-140kg CaO và 20-60kg MgO.

Nhu cầu về phân bón với dưa bở rất cao, lượng phân hữu cơ bón lót cần từ 20-35 tấn/ha. Trong quá trình sinh trưởng việc bổ sung thêm nước phân NPK loãng là rất cần thiết.

Ngoài ra, cần sử dụng rơm rạ để phủ quanh gốc cây và tỉa thưa bớt lá và quả (mỗi cây chỉ để lại 3-5 quả) là những biện pháp cần chú ý đối với người trồng dưa.

Sâu bệnh

Cũng như ở nhiều loài dưa khác, héo rũ là một loại bệnh rất nguy hại do nấm *Fusarium oxysporum* f.sp. *melonis* gây ra. Để đối phó với các loại bệnh này cần chọn những giống dưa bở có tính chống bệnh khỏe. Bệnh bột trắng *Sphaerotheca fuliginea* và *Erysiphe cichoracearum* trên dưa bở có thể phòng trừ bằng các loại thuốc diệt nấm. Ngoài ra có thể trồng một số dòng lai F1 kháng nấm. Mốc lông tơ (*pseudoperonospora cubensis*) là bệnh rất nguy hiểm cho dưa bở ở những vùng khí hậu nóng ẩm. Với loại bệnh này, có thể sử dụng thuốc diệt nấm để phòng trừ. Bệnh rỉ dịch nhựa trên cây do *Dydimella bryoniae* gây ra trong điều kiện khí hậu nóng ẩm. Bệnh muội than *Glomerella cingulata* và bệnh đốm lá do *Pseudomonas syringae* cũng thường xuất hiện ở nhiều khu vực.

Ngoài ra còn có vi khuẩn gây thối rễ *Erwinia tracheipilia* tác nhân truyền bệnh là rệp, rầy và côn trùng.

Một số loại virus gây bệnh khác như virus trên bầu bí, virus trên dưa hấu, virus trên đu đủ và virus khảm vàng cùng do bọ chét *Aphis gossipii* mang đến cũng gây tác hại lớn với sinh trưởng và phát triển của dưa bở.

Trên các vùng đất trồng dưa bở còn thường gặp các loại bọ trĩ, bọ vắt, bọ chết, bươm ăn quả, bọ cánh cứng, sâu ăn lá và ruồi gây hại trên quả non. Ngoài ra còn gặp tuyến trùng ở rễ.

Biện pháp phòng tích cực là chọn các giống dưa bở có tính kháng bệnh khỏe, gieo trồng luân canh với lúa nước và xử lí đất bằng thuốc diệt nấm trước khi trồng.